

foto's Hugo Vernhout

Stamgoten

Opnieuw een raadsel uit het Vilsterense, waarbij de oplossing dit keer eenvoudig lijkt, hoewel... Het gaat om stammen, waar aan één zijde een goot is uitgefreesd. Ten overvloedige ziet u ook een stukje fundering van het bouwwerk waar ze deel van uitmaken. Of is het wel een fundering? Heeft u enig idee waar dat voor dient?

Waar dienen deze stammen toe?

- a. Hier zal met in de omgeving aanwezige materialen een vistrap worden aangelegd door houten damwanden te slaan waar de boomstammen op hun kop overheen worden geschoven. Door de houten stammen krijgt het geheel een natuurlijk karakter terwijl stroomopwaarts de paaiplassen van de vissen weer bereikbaar worden.
- b. Zandwegen, onder andere voor houttransport, zijn soms aangelegd door terreindelen die kwetsbare populaties reptielen of amfibieën herbergen. Faunapassages onder deze wegen mogen niet te veel kosten, maar zijn soms wel nodig. Deze boomstammen kunnen op worteldoek worden gelegd waarna de puinfundering er omheen wordt gestort en het geheel afgedekt kan worden met een laagje zand. Zo ontstaan stevige, goed geïsoleerde en gedraineerde tunneltjes voor deze en andere kleine dieren om veilig naar de overkant te kunnen kruipen.
- c. Op houten huizen in dit lommerrijke gebied

worden de leidingen aan de buitenkant van het huis (zoals de coax-kabel van de altijd aanwezige schotelantenne) aan het zicht onttrokken door deze boomstammen ertegenaan te plaatsen (met de leidingen in de uitsparing).

- d. De balken met gleuf zullen worden geplaatst in een waterorgel, waar kinderen echt beekwater kunnen laten stromen door een netwerk van verschillende lange houten geulen. Met zand of ander materiaal kunnen grote en kleine kinderen dammetjes, peileringen en andere zelf bedachte schotten toepassen om allerlei waterpuzzels op te lossen. Dit door het waterschap gesubsidieerde educatieve mini-stroomgebiedje krijgt als naam: "het Waterloo(p)".
- e. Deze boomstammen worden in natuurontwikkelingsprojecten gebruikt: de geul in het harde kernhout geeft een blijvend vochtige, maar regenvrije omgeving (ook bekend als 'regenschaduw') waar diverse soorten zeldzame korstmossen, met name Schorssteeltjes en Boomspijkertjes (Chaenotheca respectievelijk Calicium-soorten) zich prima thuis voelen.

Praktijkraadse door Renske Schulting en Erwin Al, met dank aan het vaste deskundigenpanel en aan Hugo Vernhout, directeur-rentmeester van landgoed Vilsteren, voor het idee, de foto's en het juiste antwoord.

*Antwoord
Fantasie is soms een mooi voertuig. Ziet u ook de in de schaduw liggende met vocht verzadigde stammen voor u, bezet met allerhande levermossen en kleurrijke korstmossen waar soms de ochtend- of avondzon overheen streelt? Of allemaal pappas en hun kinderen die dikke pret maken met blokhutten met lompe dikke boomstammen om een detonerend ka-beltje te verhullen of balken onder zand-wegen met wriemelende hazelwormpjes en muisjes? Dan behoort u best tot de kern van onze doelgroep. Heeft u geen last van al deze verknijpte beelden en ideeën? Dan wilt u waarschijnlijk gelijk al met zekerheid dat het juiste antwoord a. is en weet u, u heeft nog gelijk ook!*